

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 31/24
Møtedato: 07.05.2024
Journalnummer: 2024/1383

Opprettelse av JUS346 Rettergang

Fakultetsstyret har vedtatt at vi skal innføre en ny studiemodell. Det skjer ved at første studieår starter med ny modell fra H21, andre studieår fra H22, tredje studieår fra H23, fjerde studieår fra H24 [fakultetsstyresak 91/19](#).

[Delinnstilling I: Læringsutbyttebeskrivelser](#). Avgitt 28. mai 2019. [Fakultetsstyresak 46/19](#).

[Delinnstilling II: Lærings- og prøvingsformer](#). Avgitt 17. januar 2020. [Fakultetsstyresak 30/20](#).

Fakultetsstyret oppretter og nedlegger emner, jf. [Forskrift om studium ved Universitetet i Bergen](#) § 3.2 nr. 2 bokstav c. Når emnet er opprettet, har SU kompetanse til å foreta endringer som ikke er prinsipielle, jf. [Reglement for Det juridiske fakultet](#) § 10.

Øvrige rammebetingelser:

- [Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk](#).
- [Studietilsynsforskriften](#)
- [Studiekvalitetsforskriften](#).
- [UiBs kvalitetshåndbok](#).

På dette grunnlaget har de emneansvarlige på fjerde studieår lagt frem emnebeskrivelser som oppfyller de målsetningene som kommer til uttrykk i overordnet regulering og policy. Emnene skal oppfylle kvalitetskrav hver for seg, i tillegg til å bidra til samlet å oppfylle læringsmål og kvalitetskrav til studieprogrammet de bidrar inn i.

Det er i arbeidet med ny studieordning ikke lagt opp til store endringer på fjerde studieår, og emnebeskrivelsene som legges frem har derfor i hovedtrekk samme innhold som fjerdeårsemnene i studieordning av 2003.

På dette grunnlaget framsettes følgende

Saken ble behandlet i studieutvalget sitt møte den 17.04.2024. SU uttaler:

Studieutvalget innstiller overfor fakultetsstyret på at emnet JUS346 Rettergang opprettes som beskrevet i vedlagte emnebeskrivelse.

Merknader fra dekan og fakultetsdirektør

Dekan og fakultetsdirektør slutter seg til forslaget fra Studieutvalget.

forslag til vedtak:

Emnet JUS346 Rettergang opprettes som beskrevet i vedlagte emnebeskrivelse.

Karl Harald Søvig
dekan

Øystein L. Iversen
fakultetsdirektør

23.04.2024
ANNNI

JUS346 Rettargang

Mål og innhold

Læringsutbytte

KUNNSKAP

Etter at kurset er gjennomført skal studenten kunne redegjøre for sentrale og aktuelle prosessuelle problemstillinger, prosessrettens plass i rettssystemet, prosessrettens kilder og innholdet i og rekkevidden av de prosessuelle hovedprinsippene for så vel sivile saker som straffesaker.

På et overordnet plan skal studenten ha kunnskap om og forståelse av

- retten til domstolsbehandling, herunder ved uavhengige og upartiske domstoler og dommere
- kravet om en forsvarlig saksbehandling, herunder om kontradiksjon
- prinsippene for rettens styring av sakens behandling
- regelverket om rettens forhold til partenes prosesshandlinger, herunder disposisjons-, forhandlings- og anklageprinsippet
- regelverket om bevisførsel, beviskrav og bevisbedømmelse, og om muntlig, umiddelbar og offentlig behandling.
- hvordan de norske rettergangsreglene påvirkes og suppleres av internasjonale rettssystemer og Grunnloven, særlig av menneskerettighetene samt EU- og EØS-retten
- juristrollen til dommere, advokater (herunder forsvarere og bistandsadvokater) og tilsatte i påtalemyndigheten og etiske forpliktelser knyttet til denne»

Med utgangspunkt i tvisteloven av 2005, skal studenten kunne anvende reglene om allmennprosess og småkravsprosess i tingretten, med særlig vekt på

- vilkår for å reise sak, slik som kravene til søksmålgjenstand, søksmålssituasjon og tilknytning, partsevne og prosessdyktighet, forutgående forliksrådsbehandling
- reglene om saksforberedelse og hovedforhandling/avsluttende rettsmøte
- partenes rådighet over saken og de prosessuelle virkninger av at partenes rådighet eventuelt er begrenset
- reglene for valg av rettsspor (allmennprosess eller småkravsprosess)

- reglene om bevisføring og de enkelte bevismidler, i første rekke knyttet til vitne- og dokumentbevis
- innhold, form og virkning av rettslige avgjørelser
- reglene om rettskraft

Studenten skal dessuten kunne redegjøre for hovedtrekkene i reglene for verneting, objektiv og subjektiv kumulasjon, reglene om prosessuell preklusjon og bevisavskjæring, fraværssdom, rettsmekling, saksomkostninger og anke. Studenten skal også kunne redegjøre for hvilken betydning Luganokonvensjonen har i norsk sivilprosess.

I straffeprosessen skal studenten kunne redegjøre for:

- hvilke saker som behandles etter straffeprosessloven
- reglene om partene i straffesaken og deres rettigheter og plikter, herunder oppbygging og kompetansespørsmål innen påtalemyndigheten
- reglene om pågrepelse og varetektsfengsling
- allmenne regler om tingrettens avgjørelsesgrunnlag, bevisførselen i tingretten og bevisavskjæring
- reglene om tiltalebeslutninger og om forholdet mellom tiltalebeslutning og dom
- reglene om bevisføring under hovedforhandlinger, i første rekke knyttet til vitne- og dokumentbevis
- behandlingen av tilståelsessaker, herunder sondringen mellom skyld- og straffespørsmålet

Studenten skal dessuten kunne redegjøre for hovedtrekkene i regelverket om etterforskning og bevissikring, bruk av tvangsmidler, påtaleavgjørelsen, forberedelse og gjennomføring av hovedforhandlinger, anke, rettslige avgjørelser, gjenåpning og skranker for gjentatt straffeforfølgning, samt om rettsstillingen til fornærmede og etterlatte.

FERDIGHETER

Etter at kurset er gjennomført skal studenten kunne anvende juridisk metode til selvstendig å analysere, drøfte og ta standpunkt til prosessrettslige spørsmål. Dette innebærer at studenten skal kunne

- identifisere, systematisere og formulere prosessrettslige problemstillinger ut fra et omfattende og komplekst faktum
- finne frem til og systematisere relevante rettskilder og foreta en selvstendig rettslig analyse av prosessuelle problemstillinger på en grundig, helhetlig, kritisk og balansert måte

- resonnere seg frem til et faglig forsvarlig standpunkt gjennom avklaring av spenninger mellom ulike typer gyldige prosessrettslige argumenter
- drøfte prosessrettslige problemstillinger rettspolitisk på en grundig og balansert måte
- drøfte etiske spørsmål som oppstår hos aktører i rettspleien på en balansert måte
- se faget JUS346 Rettergang i sammenheng med fag vedkommende har hatt tidligere på studiet, blant annet fagene JUS134 Rettshistorie og komparativ rett og JUS135 Rettsstat og menneskerettar

Studenten skal også kunne formidle og evaluere prosessrettslige analyser og standpunkter gjennom

- systematisk å utarbeide selvstendige skriftlige analyser
- muntlig å fremføre prosessrettslig argumentasjon
- å kommentere og vurdere andre studenters analyser og selv motta og gjøre bruk av slike kommentarer
- å arbeide med andre i grupper for å analysere prosessrettslige problemstillinger

GENERELL KOMPETANSE

Etter at kurset er gjennomført skal studenten

- ha innsikt i skillet mellom materielle og prosessuelle regler
- ha innsikt i samspillet mellom materielle og prosessuelle regler, herunder i hvordan prosessuelle regler kan bidra til å realisere formålet med de materielle regler eller hindre at formålet til de materielle regler realiseres
- metodisk kunne beherske omfattende og komplekse lover og lovbestemmelser
- metodisk kunne beherske et samspill mellom flere relevante normsystemer når et rettslig spørsmål skal løses, særlig samspillet mellom internasjonale menneskerettigheter og nasjonal lovgivning
- kunne presentere og argumentere for egne vurderinger og konklusjoner for større og mindre grupper av tilhørere

Studenten skal etter å ha gjennomført kurset ha evne til å ta ansvar for egen læring, faglig utvikling og faglig refleksjon.

Fulltid/deltid

Fulltid

Studiepoeng, omfang

20 studiepoeng

Studienivå (studiesyklus)

MA-nivå.

Undervisningsspråk

Norsk

Undervisningssemester

Undervisningen starter i høstsemesteret og fullføres i løpet av vårsemesteret.

Undervisningsstad

Det juridiske fakultet, Bergen

Krav til forkunnskaper

Emner på tidligere studieår.

Tilrådde forkunnskaper

Alle tidligere emner i studiet

Studiepoengsreduksjon

100 % overlappende med JUS242 Rettergang. I kombinasjon gir det siste man tar av disse, 100 % reduksjon i studiepoeng.

Krav til studierett

MAJUR, MAJUR-2 eller POSTMAJUR (poststudierett)

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, seminarer og selvstudium.

Obligatorisk undervisningsaktivitet

Det er ikke noe obligatorisk oppmøte på 4.studieår.

I løpet av kurset skal en obligatorisk oppgave besvares og leveres inn. Tidsramme angis i kurset. Ordgrensen er på 2500 ord. For alle skriftlige arbeid som skal regnes med i obligatoriske arbeidskrav, gjelder at hele oppgaven skal svares på, og må fylle de kvalitative og kvantitative minstekrav som er fastsett i "Krav til skriftlige arbeider på masterstudiet i rettsvitenskap."

- Besvarelsen må være godkjent før studenten kan avlegge avsluttende eksamen i emnet.
- Underkjente elementer i de obligatoriske arbeidskravene kan ikke gjentas før ved neste kurs.
- Kursgodkjenning foreldes ikke.

Vurderingsformer

Obligatoriske undervisningsaktiviteter er vilkår for å gå opp til eksamen, og inngår følgelig i sertifiseringsgrunnlaget.

Etter kurset avlegges 6 timers digital skoleeksamen, med en absolutt ordgrense på 4500 ord. Informasjon om digital eksamen finner du her: <http://www.uib.no/utdanning/86719/digital-eksamen#>.

Eksamensspråk

Oppgaven: Norsk

Besvarelsen: Norsk/skandinavisk/engelsk

Karakterskala

A til E for bestått og F for ikke bestått.

Vurderingssemester

Vår.

Litteraturliste

Litteraturlisten vil være klar innen 1. juni for høstsemesteret og 1. desember for vårsemesteret.

Emneevaluering

I henhold til retningslinjer for evaluering av emner ved Det juridiske fakultet.

Hjelpemiddel til eksamen

Digitale hjelpemidler

Se [fakultetets utfyllende regler](#) § 3-8. Digitale utgaver av Bokmålsordboka og Nynorskordboka vil være tilgjengelige i Inspira under eksamen.

I dette emnet er det ingen ekstra hjelpemidler.

Analoge hjelpemidler

Analoge hjelpemidler er utfaset fra og med studieåret 2020/21, se [SU-sak 61/20](#).

Programansvarleg

Studieutvalget har programansvaret for fakultetets studietilbud.

Emneansvarleg

Professor Magne Strandberg
Professor Ørnulf Øyen

Administrativt ansvarleg

Studieseksjonen ved det juridiske fakultet

Kontaktinformasjon

4.studiear.jurfa@uib.no

Litteraturliste

JUS345 Rettergang / 2024H-2025V

Straffeprosess

Øyen, Ørnulf. *Straffeprosess*. 3. utgave. Bergen: Fagbokforlaget, 2022.

Sivilprosess

Backer, Inge Lorange. *Norsk sivilprosess*. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget, 2020.

Halvard Haukeland Fredriksen og Magne Strandberg. «Utviklingslinjer i sivilprosessen. Europeisering, konstitusjonalisering og prinsipporientering». I *Med ære og samvittighet festskrift til Magnus Matningsdal*, av Per Erik Bergsjø, Knut H. Kallerud, Berte-Elen Reinertsen Konow, Ragna Aarli, Asbjørn Strandbakken, og Magnus Matningsdal, 572–601. 1. utgave. Oslo: Gyldendal, 2021. <https://litteraturkiosken.uib.no/jus242>.